

การพัฒนาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Development of the Professional Teacher Indicators for the Student Teacher: Roi Et Rajabhat University

แสงจันทร์ กะลาม*

ธีระศักดิ์ ดาแก้ว**

ดร.สันติ วิจักขณาลัญญ์***

ดร.จิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์****

ดร.ภัทรวรรณ คำแปล*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนในคณะครุศาสตร์ จำนวน 4 คน กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน กลุ่มครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 12 คน รวม 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ผลการวิจัยพบว่าตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งสังเคราะห์ได้มา 8 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) มีวินัยในตนเองและพัฒนานตนเองด้านวิชาชีพให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ และสังคมอยู่เสมอ 2) รักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อวิชาชีพเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ 3) รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ โดยเสมอหน้า และต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือ ยอมรับผลประโยชน์โดยมิชอบ 4) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้อง ดีงามแก่ศิษย์ตามบทบาทหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ 5) รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอน ให้ครอบคลุม สาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง 6) ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ 7) ร่วมมือกับ ผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และ 8) สร้างสรรค์กิจกรรมการอนุรักษ์และพัฒนา สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม

Abstract

The objective of this study was to develop indicators for the student teacher to be considered professional. Research methods using qualitative. The group of interview was four groups twenty people including 1) the university lecturers in education four people 2) a school director 3) a senior professional teacher and 4) student teachers fourteen people.

Finding: The professional teacher indicators for the student teacher to be considered professional consist of 1) self-discipline and self-improvement to keep up with socio-economic development, 2) faithfulness, honesty and responsibility for the profession, professional organizations, and the disciple, serving according to their roles and duties with sincerity, equality, and avoidance of wrongdoing, 3) love, compassion, empathy, and empowerment for the followers, and service with sincerity and equality, 4) promotion of learning, skills and habits, being a good role model with sincerity, 5) reporting on the development of learners from instructional activities, including causes, factors, and actions involved, 6) acting as a good example, physically, verbally and mentally, 7) collaboration with others in the creative school, and keeping harmony with other the faculty, and 8) creating activities for conservation and development of society, religion, arts, culture and environment.

*, ** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

*** รองศาสตราจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

****, ***** อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

คำสำคัญ : ความเป็นครูมืออาชีพ ตัวชี้วัดความเป็นครูมืออาชีพ

Keywords : Professional Teacher, Professional Teacher Indicators

บทนำ

ในการพัฒนาบัณฑิตในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นสถาบันในการผลิตครูที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นครูมืออาชีพและมีความเป็นเลิศด้านศาสตร์สาขาของตนสู่ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติงานให้เยาวชนรักการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 2560) ทั้งนี้ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต นักศึกษาจะต้องไปสังเกตการสอนครูในโรงเรียน ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตนเองจะออกไปฝึกประสบการณ์และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในสาขาวิชาเอกของตนแล้วนำไปสอน ซึ่งเป็นกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในชั้นแรก ขึ้นต่อไปในปีสุดท้ายชั้นปีที่ 5 นักศึกษาจะต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา เพื่อฝึกทักษะในการจัดการเรียนรู้ และศึกษางานในสถานศึกษาตามหน้าที่ของครูที่ดี เพื่อเตรียมนักศึกษาครู ทั้งนี้คณะครุศาสตร์เห็นความสำคัญของคุณค่าที่จะเป็นครูในอนาคต ซึ่งครูเป็นบุคคลที่สำคัญมาก เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาคุณภาพของคน ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูเป็นผู้นำทางในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย การพัฒนาการศึกษาเป็นการสร้างรากฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ครูจึงเป็นผู้เตรียมและนำคนไทยให้ก้าวสู่สังคมยุคใหม่อย่างมั่นคง และรู้เท่าทันโลก ดังนั้นสถาบันที่มีการผลิตครู โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จะต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตที่จะไปเป็นครูในอนาคต จะต้องวางแผนให้บัณฑิตพร้อมที่จะเป็นครูมืออาชีพ พร้อมทั้งการพัฒนาตนให้มีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู และมีการปฏิบัติตนที่ดี

การผลิตครูจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการผลิตครูยุคใหม่โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งได้พัฒนาระบบการผลิตครูยุคใหม่ โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ และความสามารถหลักของผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้เสนอให้มีระบบสนับสนุนการผลิตครูที่มีคุณภาพมาตรฐานทั้งการออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ การพัฒนาวิชาชีพครู และการสร้างสภาพแวดล้อม สนับสนุนการผลิตครูโดยกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของครูยุคใหม่เป็น 6 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นทักษะที่ให้นักศึกษาครูมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลายทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ รูปแบบกึ่งทางการ และรูปแบบไม่เป็นทางการอย่างสร้างสรรค์ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ มีความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอนสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การพัฒนานักศึกษาครูให้เป็นครูมืออาชีพของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้าอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และเชื่อมโยงกับแนวคิดความเป็นครูมืออาชีพ โดยจากผลการทำสนทนากลุ่ม (focus group) นักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครั้งที่ 2 (Practicum 2) พบว่านักศึกษาต้องการที่จะพัฒนาตนเองด้านต่างๆ เช่น การศึกษาแบบอย่างของครูที่ดีและการวางแผนตนเองให้ประสบผลสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและความต้องการเป็นครูมืออาชีพในอนาคต และอาจารย์ในคณะครุศาสตร์ยังมีความต้องการในการพัฒนาตัวชี้วัดของนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ ดังนั้นในการพัฒนานักศึกษาครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จึงต้องมีการพัฒนาตัวชี้วัดของนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ เพื่อให้เป็นมาตรฐาน

ในการพัฒนานักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่มีคุณภาพที่มีทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้และความสามารถหลัก 6 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (TQF) และนำผลไปพัฒนานักศึกษาคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ให้ประสบผลสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเตรียมเป็นครูมืออาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดนักศึกษาคณะครุศาสตร์เพื่อความเป็นครูมืออาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ
 - 1) กลุ่มอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยที่มีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 - 2) กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
 - 3) ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน
 - 4) นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 14 คน รวม 20 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้มี 1 ตัวแปร คือ ตัวชี้วัดนักศึกษาคณะครุศาสตร์เพื่อความเป็นครูมืออาชีพ

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐาน และแนวคิดที่จะนำไปสู่แนวคิดของการวิจัย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. นโยบายการผลิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กำหนดอัตลักษณ์ของบัณฑิต ที่เน้นให้เป็นคนดี และคนเก่ง ในวิชาชีพครูเตรียมบัณฑิตให้พร้อมเข้าสู่การทำงานคือ “เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้นำทางวิชาชีพครู มีทั้งความรู้ ความสามารถ มีจิตสาธารณะ และมีความโดดเด่นในการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น” จึงได้วิเคราะห์ประเด็นของอัตลักษณ์ของบัณฑิตในด้านความเป็นคนดี คนเก่ง และการมีจิตสาธารณะทำงานเพื่อส่วนรวม ดังนี้

อัตลักษณ์ของบัณฑิต	การเตรียมบัณฑิตในด้านการเป็นคนดี คนเก่ง		
	การเป็นคนดี	การเป็นคนเก่ง	มีจิตสาธารณะทำงานเพื่อส่วนรวม
อัตลักษณ์ของบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	มีคุณธรรม จริยธรรม	- เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ - เป็นผู้นำทางวิชาชีพครู มีทั้งความรู้ความสามารถ - มีความโดดเด่นในการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น	มีจิตสาธารณะ

จากนโยบายของการผลิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยจะเห็นว่าอัตลักษณ์ของบัณฑิตนั้นเน้นให้เป็นคนดี และคนเก่ง ในวิชาชีพครูเตรียมบัณฑิตให้พร้อมเข้าสู่การทำงานซึ่งจากนโยบายดังกล่าวนำไปสู่การเป็นครูที่เก่งและดี มีจิตสาธารณะเป็นครูมืออาชีพต่อไป ตามอัตลักษณ์ของครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

2. ความเป็น “ครูมืออาชีพ”

ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งต่อความเจริญของบุคคล สังคมและประเทศชาติ ด้วยเหตุนี้หากครูเป็นคนที่มีความรู้เรียกได้ว่าเป็น “ครูมืออาชีพ” ย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่า การพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านจะต้องประสบความสำเร็จได้ไม่ยาก (ยนต์ ชุ่มจิต, 2553) การพัฒนาบัณฑิตครูมีความสำคัญมาก เนื่องจากบัณฑิตครูจะต้องออกไปเป็นครูที่ดีในอนาคต ในประเทศไทยได้มีสถาบันที่ผลิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบัณฑิตครูของสถาบันอุดมศึกษาโดยมี สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และคณะ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบัณฑิตครูของสถาบันอุดมศึกษาตามทฤษฎีทวิปริทัศน์ และแนวคิดการเรียนรู้

ในพื้นที่ที่สาม เพื่อเป็นข้อมูลของสถาบันในการผลิตครูในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งเสริมให้เป็นครูที่มีคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 จากการศึกษาทฤษฎีทวีปทัศน์และการเรียนรู้ในพื้นที่ที่สามแสดงให้เห็นว่า การผสมผสานต่อระหว่างภาคทฤษฎีและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องสามฝ่ายได้แก่ สถาบันผลิตครู โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพ และนิสิตครู เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ คือ นิสิตครูที่มีคุณภาพ และนอกจากนี้ครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องปรับบทบาทใหม่ให้เป็นครูในยุคศตวรรษที่ 21 (เฉลิมชัย มนุเศวต, 2560) และมีความเป็นครูอย่างมืออาชีพ

จากการศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดีหรือครูมืออาชีพ ยนต์ ชุ่มจิต (2553) ได้กล่าวว่า ครูมืออาชีพจะต้องมีคุณลักษณะ 10 ประการดังต่อไปนี้ คือ 1) ตระหนักในการเป็นครูที่ดี โดยการฝึกอบรมอย่างหนัก ทำภาระงานที่หนัก และเป็นบุคคลที่เป็นแบบอย่างในการเป็นคนดี 2) รักในการเป็นครู โดยยึดหลักอิทธิบาท 4 สมกับการที่ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง 3) เพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง 4) อบรมฝึกฝนวิธีสอน 5) รักและเมตตาศิษย์ 6) ติดตามสถานการณบ้านเมือง 7) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 8) ดำรงอยู่อย่างผู้ทรงศีล ทั้งศีลในระดับธรรม และศีลในระดับวินัย 9) ไม่เหยียดหยามดูหมิ่นเพื่อนร่วมงาน และ 10) ร่วมมือทำงานกับชุมชนและผู้ปกครอง ซึ่งการร่วมมือทั้งการเชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และการออกไปมีส่วนร่วมกับชุมชน

โดยสรุป คุณลักษณะของครูที่ดีหรือครูมืออาชีพจำเป็นต้องมีคุณลักษณะตามมาตรฐานวิชาชีพครูในด้านต่างๆ ทั้งด้านจิตสำนึกความเป็นครู มีความรักความเมตตา มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่สำคัญจะต้องประสานงานและมีการสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อนครู กับชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมด้วย จึงจะเรียกได้ว่าเป็นครูมืออาชีพ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

ขวัญตา นิลทศร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูมืออาชีพในยุคการปฏิรูปการศึกษาของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า คุณลักษณะของครูมืออาชีพในยุคการปฏิรูปการศึกษาของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการมีจิตวิญญาคูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนานวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นสื่อ ICT

กฤษฎาพร อาษาราช (2555) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูมืออาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของครูมืออาชีพมี ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีจิตวิญญาณของความเป็นครู 2) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3) การมีจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพ 4) การพัฒนานวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยี 5) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นสื่อ ICT และ 6) การมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามลำดับ

รังสิมันต์ สายศรีลี (2555) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครู(กลุ่มบางแสน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครู โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านต่างๆ ดังนี้ คือ 1) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล คือ มีบุคลิกภาพด้านการแต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู รักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้เท่าทันเหตุการณ์เสมอ และมีบุคลิกภาพด้านกิจกรรมยามว่างเหมาะสมกับความเป็นครู 2) ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการพัฒนาแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียน สามารถชี้แนะผู้เรียนให้ทราบแหล่งสืบค้นข้อมูลและเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน คือ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงานในสิ่งที่ควร และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Qureshi, Naima (2016) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างครือมืออาชีพ : ความท้าทายและโอกาส ในประเทศปากีสถาน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการเป็นครือมืออาชีพให้ครือนั้นมีความสำคัญในบทบาทของตนเป็นอันดับแรก การพัฒนาครือที่ไม่ตรงวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ด้านการสอนและการวิจัย พบว่าครือกลุ่มนี้ต้องเผชิญกับความท้าทายมากขึ้น ข้อค้นพบที่สำคัญของการศึกษาครั้งนี้คือบริบทของมหาวิทยาลัยที่ผลิตครือบางแห่งไม่เอื้อต่อการพัฒนาครือแบบมืออาชีพ ในบางครั้งการพัฒนาครือให้เป็นครือมืออาชีพจะไม่ได้ผลเนื่องจากปัญหาการเข้าไม่ถึงแหล่งทรัพยากรและขาดการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและครือมีปริมาณงานที่มากเกินไปจนจำกัดโอกาสในการเรียนรู้และการพัฒนาของครือ ในการวิจัยนี้องค์ประกอบของครือมืออาชีพประกอบด้วย ความเชี่ยวชาญในระดับครือมืออาชีพ (เช่น ด้านการสอนและการวิจัย) คุณสมบัติด้านคุณวุฒิ บทบาทและตำแหน่งที่เหมาะสมของครือ

Yuan, Xiao Qing (2011) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณสมบัติที่เหมาะสมในวิชาชีพของครือที่สอนภูมิศาสตร์ พบว่าคุณสมบัติที่เหมาะสมในวิชาชีพของครือสอนภูมิศาสตร์มีคุณสมบัติดังนี้ 1) มีทัศนคติที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม 2) มีการสอนที่ดี และทักษะการสอนที่ซับซ้อน 3) วิธีการสอนที่มีความหลากหลายและความยืดหยุ่น 4) คุณภาพของครือที่สอดคล้องกับการปฏิรูปหลักสูตร 5) มีความรับผิดชอบ และมีความรู้ 6) มีความเข้าใจมีความสามารถในการสอนและการจัดการ 7) มีการสื่อสารและการสะท้อนตัวเองอย่างสม่ำเสมอ

โดยสรุป จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวชี้วัดของครือมืออาชีพนั้น ส่วนใหญ่ตัวชี้วัดจะมุ่งไปที่ 3 ด้านหลักๆ คือ 1) คุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความรับผิดชอบ ความรักความเมตตา การทำตัวเป็นแบบอย่าง ความเอาใจใส่ การแต่งกาย การพูด เป็นต้น 2) คุณลักษณะการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพครือ เช่น การออกแบบกิจกรรมและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การสอนโดยใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนเด็กที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การแก้ปัญหาโดยการวิจัยในชั้นเรียน และ 3) คุณลักษณะด้านการติดต่อสื่อสารกับคนในองค์กร และชุมชน เพื่อพัฒนางานและพัฒนาดน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดนักศึกษาคือเพื่อความเป็นครือมืออาชีพ ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ 2 วิธี คือ 1) การวิจัยแบบวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) และ 2) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview)

2. กลุ่มเป้าหมาย

2.1 กลุ่มเป้าหมายหรือแหล่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์เอกสารได้จาก 3 แหล่ง คือ 1) เกณฑ์ครุสตุติของครุสภา 2) แบบประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการครุ กระทรวงศึกษาธิการ และ 3) มาตรฐานวิชาชีพครุสภา

2.2 กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยที่มีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 คน

2) กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

3) ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน

4) นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 14 คน รวม 20 คน ได้มาโดยการเลือก

แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 ตารางวิเคราะห์เอกสาร (document analysis)

3.2 คำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) ประกอบด้วยคำถาม 26 ข้อ

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแนวคิดความเป็นครูมืออาชีพ รวมถึงเอกสารต่าง ๆ เพื่อออกแบบตารางในการวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) เพื่อให้เห็นคำสำคัญที่เชื่อมโยง สอดคล้องกันและง่ายต่อการสังเคราะห์สรุปอุปนัย

4.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวชี้วัดนักศึกษาครู เพื่อความเป็นครูมืออาชีพ

2) กำหนดวัตถุประสงค์ในการถามในแบบสอบถาม

3) กำหนดหัวข้อคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview)

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดจำนวน 15 คน เพื่อตรวจทานความเข้าใจในการใช้ภาษา

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปใช้จริงกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของคำที่สอดคล้องกัน ใน เกณฑ์ครุสจดี ของครุสภา แบบประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานวิชาชีพครุสภา แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่มีคำสำคัญ สอดคล้องกัน โดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) หลังจากนั้นใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยที่มีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 คน คือ อาจารย์สาขาปฐมวัย และอาจารย์สาขาวิชาชีพครู สัมภาษณ์ในวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2560 กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกป่าจิกหนองปลา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน คือ ครูภุชกร สุ่มมาตย์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 28 จังหวัดยโสธร สัมภาษณ์ในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2560 นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครั้งที่ 2 (Practicum 2) จำนวน 14 คน โดยสัมภาษณ์ในวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2560 หลังจากนั้นรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

6.1 สรุปอุปนัยเพื่อหาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพจากการวิเคราะห์เอกสาร

6.2 สังเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview)

หลังจากนั้นสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อสรุปหาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview)

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การสรุปอุปนัยเพื่อหาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพจากการวิเคราะห์เอกสาร และการสังเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) หลังจากนั้นสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อสรุปหาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยได้ตัวชี้วัด 8 ข้อ ดังนี้

ตัวชี้วัดข้อ 1 มีวินัยในตนเองพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ มีบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

- 1.1 ค้นคว้า แสวงหา นำเทคนิคทางวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้ามาใช้กับศิษย์ หรือ ผู้รับบริการสู่ผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์
- 1.2 ศึกษาหาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเองและพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ
- 1.3 ปฏิบัติงานในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ตัวชี้วัดข้อ 2 รักศรัทธาซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อวิชาชีพเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

- 2.1 แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของตนเองและวิชาชีพ
- 2.2 เลือกใช้หลักวิชาที่มั่นใจว่าถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิชาการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพให้เกิดผลดีแก่ศิษย์
- 2.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร หรือวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน
- 2.4 อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของศิษย์

ตัวชี้วัดข้อ 3 รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ โดยเสมอหน้า ด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์โดยมิชอบ

พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

3.1 ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตน โดยมุ่งหวังให้ศิษย์และได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล

- 3.2 ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาคด้วยความเมตตากรุณา

ตัวชี้วัดข้อ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้อง ดีงามแก่ศิษย์ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

4.1 วางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศิษย์ตามสาระวิชาที่สอนและศิษย์มีการพัฒนาขึ้นเป็นที่ประจักษ์

- 4.2 จัดสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
- 4.3 ให้โอกาสแก่ศิษย์และผู้รับบริการได้ร่วมวางแผนการเรียนรู้การปฏิบัติงานและเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับตนเอง

ตัวชี้วัดข้อ 5 รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอน ให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

5.1 รายงานปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน

5.2 นำเสนอเทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการ หรือนวัตกรรมนั้นๆ

- 5.3 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน
- 5.4 ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ตัวชี้วัดข้อ 6 ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

6.1 การแต่งกายถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย และเป็นไปตามข้อตกลงของสถานศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

6.2 ใช้วาจาอย่างสร้างสรรค์กับผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน

6.3 การเข้าปฏิบัติหน้าที่ตรงเวลา และส่งงานตรงเวลาอย่างสม่ำเสมอ

6.4 ประเมินตนเองสะท้อนตนเองเพื่อให้เห็นจุดที่ดีและจุดที่ต้องพัฒนา นำไปสู่การพัฒนาตนเองเพื่อความเป็นครูมืออาชีพต่อไป

ตัวชี้วัดข้อ 7 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

7.1 เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

7.2 รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้อื่น และร่วมใจ ผนึกกำลังเพื่อนนักศึกษาและครู
ในโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษาด้วยความรักความสามัคคี

ตัวชี้วัดข้อ 8 สร้างสรรค์กิจกรรมการอนุรักษ์และพัฒนา สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม
พิจารณาจากพฤติกรรมการปฏิบัติตน

8.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม

8.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

อภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนาตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีประเด็น
ที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู
ของคุรุสภา (2560) ที่ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการ
ปฏิบัติงาน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) โดยตัวชี้วัดข้อ 4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และ
นิสัยที่ถูกต้องๆ และตัวชี้วัดข้อ 5 รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ และ
การดำเนินการฯ สอดคล้องมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และมาตรฐานที่ 2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน
ส่วนตัวชี้วัดข้อ 7 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้างความสามัคคี และ ตัวชี้วัดข้อ 8 สร้างสรรค์กิจกรรม
การอนุรักษ์และพัฒนา สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เป็นตัวชี้วัดสอดคล้องกับ สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 2 คือมาตรฐาน
การปฏิบัติงาน ส่วนตัวชี้วัดข้อ 2 รักศรัทธาเชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อวิชาชีพเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ตัวชี้วัดข้อ 1
มีวินัยในตนเองพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ มีบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการฯ ตัวชี้วัดข้อ 3 รัก
เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ ด้วยความจริงใจและเสมอภาค และ
ตัวชี้วัดข้อ 6 ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 3 คือมาตรฐานการ
ปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

2) ตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดดังกล่าว พบว่าตัวชี้วัดทั้ง 8 ข้อ
สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yuan, Xiao Qing (2011) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณสมบัตินที่เหมาะสมในวิชาชีพของ
ครูสอนภูมิศาสตร์ ขวัญตา นิลทะสร (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูมืออาชีพในยุคการปฏิรูปการศึกษา
กฤษฎาพร อาชาราช (2555) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูมืออาชีพของครูในโรงเรียนสังกัด สพป.ชลบุรีฯ และ
รังสิมันต์ สายศรีลี (2555) ที่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยมีประเด็น
เรื่องของจิตวิญญาณ ความรักเมตตา คุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความรับผิดชอบ ความรักความเมตตา การทำตัวเป็นแบบอย่าง
ความเอาใจใส่ การแต่งกาย และประเด็นของการปฏิบัติงานในวิชาชีพครู เช่น การออกแบบกิจกรรมและการเขียนแผนฯ
การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนประเด็นของคุณลักษณะด้านการติดต่อสื่อสารกับคน
ในองค์กร ชุมชน เพื่อพัฒนางานและพัฒนาตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Qureshi, Naima (2016) ได้ศึกษาเรื่อง
การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างครูมืออาชีพ : ความท้าทายในประเทศปากีสถาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ในการนำตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อความเป็นครูมืออาชีพไปใช้นั้น สถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครูสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของมหาวิทยาลัยของตนเอง โดยอาจเพิ่มเติมตัวชี้วัดที่เป็นจุดเด่นของนักศึกษาครูที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละสถาบันเพิ่มเข้าไปได้ หรืออาจลดทอนตัวชี้วัดที่คิดว่าไม่จำเป็นต้องใช้ก็ได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เมื่อได้ตัวชี้วัดนักศึกษาครูเพื่อพัฒนานักศึกษาครูให้เตรียมเป็นครูมืออาชีพแล้ว ควรมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และการออกแบบกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนานักศึกษาครูให้พร้อมเป็นครูมืออาชีพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎาพร อาชาราช. (2555). *คุณลักษณะของครูมืออาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญตา นิลทะสร. (2556). *คุณลักษณะของครูมืออาชีพในยุคการปฏิรูปการศึกษาของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ครุสภา. (2560). *มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2560. จาก : <http://www.ksp.or.th>.
- เฉลิมชัย มนูเศวต. (2560). *ความเป็นครูและการพัฒนาครูมืออาชีพ*. บรรณาธิการ ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, นักรบ หมี่แสน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ. โอเดียนสโตร์.
- รังสิมันต์ สายศรีลี. (2555). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครู(กลุ่มบางแสน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. (2560). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560*. ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานการอุดมศึกษา. (2554). *ปี 2554 ปีแห่งการพัฒนาคุณภาพครู*. [ฉบับออนไลน์]. อนุสารอุดมศึกษา, 37 (392), 5-8.
- สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และคณะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครู ในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(1), 33-48. Qureshi, Naima. (2016). *Professional development of teacher educators: challenges and Opportunities*. ProQuest Dissertations Publishing, 10176907. University of Warwick: United Kingdom.
- Yuan, Xiao Qing. (2011). *A study on qualified geography teachers' professional standards*. ProQuest Dissertations Publishing, 10569754. Beijing Normal University: People's Republic of China.